

TİMUR ÖZKAN

1957 yılında Ankara’da doğdu, 1981’de Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi, Mimarlık Fakültesinden mezun oldu. Türkiye’de ve yurt dışında çeşitli şantiyelerde çalıştı. Öğrencilik yıllarında gezmeye başladı, Türkiye’nin tamamına yakın kısmını ve dünyada 100’den fazla ülkeyi gezdi.

4 gezi kitabı yazan, 6 gezi kitabının da editörlüğünü yapan Özkan’ın; ayrıca Seferi, Sefername, Dünya Kadar Bilgi ve Yazarların Ankara’sı adlı seçkiler ile çeşitli gazete ve dergilerde 100 civarında gezi yazısı yayımlanmıştır.

Timur Özkan, Ankaralı Gezginler Grubu tarafından üç aylık olarak yayımlanmakta olan “Ankara Çığdemi” adlı e-bülteni

hazırlamaktadır.

Kapsamlı bir gezi literatürüne sahip olan Özkan Ankara kitapları da toplamaktadır. Ankara’nın yakın tarihine özellikle Cumhuriyet öncesi dönemiyle Cumhuriyetin ilk yıllarına ilgi duymakta ve ilerde Ankara araştırmalarına yönelmeyi planlamaktadır.

Timur Özkan, Ankara Kulübü, Mimarlar Derneği ve Gezginler Kulübü ile Ankaralı ve İzmirli Gezginler gruplarının üyesidir

-----
Kim demiş “Ankara’nın gezilecek, görülecek neresi var” diye...

GEZGİN GÖZÜYLE ANKARA

Timur ÖZKAN
ozkantimur@yahoo.com

Ankara, Türk gezginlerle birlikte Ankaralıların da biraz ihmal ettiği, buna karşılık yabancı gezginlerin daha iyi tanıdığı bir kent. Bir başkent olmasından kaynaklanan biraz resmi görüntüsü ilk bakışta yanıltıyor ve binlerce yıllık bir tarihin izleri gibi zengin kültürel ve sosyal hayatı da gözden kaçıyor. Belki de bu yüzden Ankara hiç de hak etmediği “gezilecek, görülecek neresi var ki” şeklindeki yanlış bir şöhrete sahip bulunuyor. Halbuki Ankara’ya gezgin gözüyle ayrılacak bir gün bile bu “yanlış ezber”i değiştirmek için yeterli olacaktır. Elbette Antik Dönem’den Cumhuriyet yıllarına, o zor günlerden de bugünün Çağdaş Ankara’sına yapılacak kapsamlı bir yolculuk için bir gün yeterli değildir. Fakat bu bir günde bile görülecektir ki sanıldığı aksine Ankara’da gezilmesi görülmeli gereken çok yer vardır.

Araştırmacılar Antik Ankara’yı Roma/Bizans ve Selçuklu/Osmanlı olarak iki bölüm halinde incelerler. **Antik Ankara** ile başlayacak “Gezgin Gözüyle Ankara” gezimizin ilk durağı Ulus ve çevresidir. Roma imparatoru Caracalla tarafından yaptırılan **Roma Hamamı** MS 211’e tarihlenir ve Ulus’ta Çankırı Caddesi üzerindedir. Palaestra (Spor veya Güreş Alanı) ve Hamam (Sıcaklık, Ilıklık, Soğukluk) olmak üzere iki kısımdan oluşan Roma Hamamı’nı gezerken gördüğümüz taş borular, buraya yaklaşık 30 km uzaklıktaki Elmadağ’dan su getirmek için kullanılmıştır. Ayrıca halen devam eden kazılarda; şimdiye kadar bilinmeyen ve Ankara’nın üçüncü surları olduğu tahmin edilen yeni bazı duvar kalıntıları da ortaya çıkarılmıştır.

Roma Hamamı’nı Ankara Kalesi’ne bağlayan **Antik Yol**’un küçük bir kısmı da ortaya çıkarılmış olup Sümerbank binasının arkasında görülebilir. Bu yol üzerindeki 1-2.yy eseri antik tiyatro kaderine terk edilmiş olsa da az sayıda Roma mirası içinde önemlidir, 3 bin kişilik oturma yerlerinin bir kısmı Kale’ye çıkan Hisarpark caddesi altında kalan **Odeon**’un (Roma Tiyatrosu) sahnesi ve yarım daire şeklindeki oturma yerlerinin bir kısmı ayakta. MS 361’de bir diğer Roma imparatoru Julianus’un kente gelişi onuruna yapılan **Julianus Sütunu** Ankara Valiliği binasının önündeki küçük meydana.

Roma döneminden kalan diğer bir önemli eser olan **Agustus Tapınağı** ile Anadolu erenlerinden Hacı Bayram Veli'nin türbesinin de bulunduğu **Hacı Bayram Camii** birbirlerine yaslanmış vaziyette ayakta durmaktadır. Ortak duvarları nedeniyle, sanki birisi yıkılsa diğerine vereceği zararı düşünerek her ikisi de zamana direnmektedir. Ankara'da günümüze ulaşan ilk Roma eseri olan ve Dünya Anıtlar Fonu'nun iki yılda bir yayımladığı mutlaka kurtarılması gereken 100 eser listelerine 2002 ve 2004 yıllarında olmak üzere iki kez giren Agustus Tapınağı MÖ. 25-20 yılları arasında yapılmıştır. 1428'de yapılan ve 18. yy'da onarılan Hacı Bayram Camii bugün de kullanılmakta iken ziyarete kapalı tapınak ancak dışardan görülmektedir. Tapınağın duvarlarındaki Latince ve Yunanca yazılarda Agustus'un yaptığı işler listelenmiştir.

Ankara'da antik dönemden kalan eserlerin en eskisi ise dik yamaçlar üzerinde bir kartal yuvasını andıran **Ankara Kalesi**'dir ve hiç kuşkusuz başkentin görmeye değer yerleri arasında ilk sırada yer alır. Bir zamanlar Ankara'nın iki önemli akarsuyu olan Hatip ve İncesu derelerinin birleştiği noktaya hakim bir tepede bulunan Ankara Kalesi'nin kuruluş tarihi kesin olmamakla birlikte Galatlara (MÖ 3. yy) kadar uzanır. Dış Kale ve İç Kale olmak üzere iki bölümden oluşan kalenin tarihi aynı zamanda Ankara'nın da tarihidir. Galatlar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Osmanlılar arada kısa bir süre Timur ve tekrar Osmanlılar... Dış Kale surları zaman içinde yıkılırken, girişinde Sultan Abdülhamit'in her kente bir saat projesi kapsamında yaptırılan bir saat kulesinin yer aldığı İç Kale neredeyse tamamen korunmuştur. Bugün çok sayıda otantik restoran ve kafeye, butik otellere, sanat galerilerine ev sahipliği yapan ve Etlik'ten Çankaya'ya geniş bir Ankara panoraması sunan Ankara Kalesi'nin burçlarında gün batımını izlemek gerçekten çok keyiflidir. (Burada birleşen Hatip ve İncesu dereleri daha sonra Çubuk Çayı ile de birleştikten sonra Ankara Çayı adını alarak Sakarya Nehri'ne doğru akmaya devam edeceklerdir.)

Ankara'nın tarihi hanlarının bazıları da zaman içinde değişen işlevleriyle ayakta durmaktadır. Hepsi de kale çevresinde yer alan han binalarından; 18.yy'a tarihlenen **Pirinç Han** turistik çarşı olarak düzenlenmiş, Dünya Anıtlar Fonu'nun listesindeki bir diğer yer olan **Çukur Han** şimdilerde bir butik otel olmaya hazırlanmaktadır. 1523 yapımı **Çengel Han** Rahmi Koç Müzesi olarak ve 1510 tarihli **Sulu Han** (Hasan Paşa Hanı) ise bir başka turistik çarşı olarak restore edilmiştir. Günümüze ulaşabilen hanların en eskisi olan (1471) **Kurşunlu Han** ise sadece Ankara'nın değil, Türkiye'nin hatta dünyanın en önemli müzelerinden birine ev sahipliği yapmaktadır. **Anadolu Medeniyetleri Müzesi**'ni gezmeye bir gün bile yetmez ama 1997 yılında dünyanın 68 önemli müzesi arasında Yılın Müzesi seçilen bu önemli müzeyi görmeden olmaz. Kurşunlu Han ile birlikte yanındaki 15. yy'dan kalan Mahmut Paşa Bedesteni üzerinde kurulan müzede, tarih öncesi çağlardan günümüze kalan çeşitli arkeolojik eserler tarih sırasına göre sergilenmektedir.

Gerçektende kale gibi kalenin çevresi de gezginler için vazgeçilemeyecek yerlerdendir. Bir zamanların Atpazarı, Samanpazarı ve Koyunpazarı olarak bilinen tarihi pazaryerlerinin işlevi bugün artık baharatçılara, sepetçilere ve turistik eşya satıcılarına dönüşmüştür. Ayrıca Kale ve çevresinde Selçuklu ve Osmanlı döneminden kalan ve bugünde kullanılmakta olan birçok cami ve hamam bulunur. Bu camiler arasında en önemlileri; Ankara'da halen ayakta kalan ilk Selçuklu eseri (1178) ve aynı zamanda Ankara'nın günümüze ulaşan en eski camii olan ve de Selçuklu oyma sanatının güzel bir örneği ahşap minberiyle dikkat çeken **Alaaddin Camii** ile 13.yy'dan kalan **Aslanhane** (Ahi Şerafeddin) ve **Ahi Elvan** camileridir. Bunlara bir de Ankara'daki tek Mimar Sinan eseri olan Ulucanlar'daki **Cenabi Ahmet Paşa Camii** (1565) eklenebilir. Hamamların en eskisi Hacettepe'deki **Karacabey** (1440) ile Yahudi Mahallesi'ndeki **Şengül** (18.yy) hamamlarıdır.

Ankara'da bir **Yahudi Mahallesi** olduğunu pek bilen yoktur. Bugün tamamen terk edilmiş gibi görünse de yılda bir kez açılan tarihi sinagog, Anafartalar ve Denizciler caddeleri arasındaki bu tarihi mahalleye adını vermeye devam eder. Bu bölgeden ayrılmadan önce son olarak Ankara'daki ayakta kalan tek Bizans eseri özelliği taşıyan Anafartalar'daki **Aziz Klemens Kilisesi**'nin (4-5.yy) kalıntıları görülebilir. Ayasofya'dan daha eski ve de onun küçük bir modeli kabul edilen Aziz Klemens Kilisesi'nin sadece bir kısım temel ve duvarları bugüne gelebilmiştir.

Antik Ankara'yı tamamlamadan önce görülmesi gereken bir yer daha var. Varlık Mahallesi'ndeki 1222 yapımı bir Selçuklu eseri olan **Akköprü**, bugün artık kurumaya yüz tutmuş Çubuk Çayı'nın üzerinde inşa edilmiş olup, bir zamanların askere gidenlerin uğurlandığı ve Hac'dan gelenlerin karşılandığı bir yer olarak Ankara'nın sosyal hayatında önemli bir yer tutmuştur.

Ulus semti aynı zamanda "**Cumhuriyet Ankarası**"nın da önemli mekanlarına ev sahipliği yapar. Cumhuriyet'in ilan edildiği 1. Meclis (1920-24) binası bugün **Kurtuluş Savaşı Müzesi** olarak kullanılırken bu binadan biraz aşağıda yer alan 2. Meclis (1924-60) binası **Cumhuriyet Müzesi** olarak düzenlenmiştir. Bu iki bina ile birlikte tam karşılarında yer alan ve bugün Devlet Konukevi olarak kullanılan **Ankara Palas** (1928) bir dönemin en yakın tanıkları olarak ayaktadır. Ulus'ta bulunan Sümerbank (1938), Türkiye İş (1929) ve Ziraat (1929) bankaları o dönemin mimarisini yansıtan diğer önemli eserlerdir.

Bugün **Devlet Resim ve Heykel Müzesi** olarak kullanılan tarihi **Türk Ocağı** binası Türk resim ve heykel sanatı koleksiyonlarına ev sahipliği yaparken buraya komşu **Etnografya Müzesi**'nde ise Selçuklulardan bugüne Anadolu'dan derlenen folklorik eserler, silahlar, ağaç işleri vb sergilenmektedir.

Haydarpaşa ve Basmane gibi ilk gar binalarımızı Almanlar yaptığı için Ankara Garı da öyle zannedilir. Halbuki 1937 yılında Mimar Şekip Akalın tarafından yapılan **Ankara Garı**, Cumhuriyet Türkiye'sinin en önemli yapıtlarından biridir. Öte yandan burada sergilenen ve Atatürk'ün yurt gezilerini yaptığı özel vagonu çalışma saatleri içinde gezilebiliyor. Ayrıca bir zamanların Direksiyon Binası iken daha sonra müze olarak düzenlenen ve Atatürk'ün Çankaya Köşkü'ne taşınmadan önce (1920-22) yaşadığı ve de bu dönemde başta TBMM'nin açılması ile bugünün bir bayram olarak kutlanması gibi pek çok önemli kararı aldığı **Atatürk Konutu**, konutun alt katındaki **Demiryolları Müzesi** ile gar binasının yanındaki **TCDD Galerisi ve Müzesi** burada gezilecek diğer yerler arasında sayılabilir ama gar bunlarla da bitmez. Atatürk konutunun yanındaki saklı bahçede yer alan ve Uzak Doğu'da uzun ömrün simgesi olarak tanınan 70 yıllık **Ginkgo Biloba** ağacı ile garın peronlarının altından geçilerek ulaşılabilen ve bir benzeri sadece İzmir'de bulunan **TCDD Açık Hava Buharlı Lokomotif Müzesi** de meraklılarını bekler.

Karayoluyla olduğu gibi Ankara Garı'ndan bir banliyö treniyle kolayca ulaşabileceğimiz **Atatürk Orman Çiftliği** Atatürk'ün mirası ve Ankara'nın en büyük yeşil alanı olarak Cumhuriyet eserleri arasında önemli bir yer tutar. 1925 yılında kurulmaya başlanan ve Atatürk tarafından Ankara'ya bağışlanan çiftlikte özellikle görülmesi gereken yerler arasında; halen bir restoran olarak kullanılan tarihi Gazi İstasyonu, Hayvanat Bahçesi ve Atatürk'ün Selanik'te doğduğu evin bir tıpkı-yapımı sayılabilir. Ayrıca her bütçeye uygun farklı seçenekleriyle Atatürk Orman Çiftliği yemek molası için de ideal bir yer olarak düşünülebilir. Buradan ayrılmadan önce Atatürk'ten ve İsmet İnönü'den sonra hayatını kaybeden cumhurbaşkanlarıyla Kurtuluş Savaşı şehitleri için tasarlanan ve Anıt Kabir'den sonraki ilk anıt-mezar olan Devlet Mezarlığı ziyaret edilebilir.

Günümüz Ankara'sına geçmeden önce, Ankara'yı başkent yaparak, bu bozkır kasabasının tarihini değiştiren Büyük Önder Atatürk'ün yattığı **Anıtkabir**'i ve içindeki **Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi**'ni görelim. 1953 yılında açılan ve Aslanlı Yol, Tören Meydanı ve Mozole olmak üzere üç kısımdan oluşan Anıtkabir, bir yarışma sonucu Emin Onat ve Orhan Arda tarafından tasarlanmıştır. Müzede yer alan Atatürk'e ait çeşitli hatıralara ilave olarak, Türk, Azeri ve Rus sanatçılar tarafından resim+maket şeklinde büyük panoramalara dönüştürülen; Aydın Erkman'ın Çanakkale, Sakarya ve Büyük Taarruz adlı duvar resimleri, gerçek savaş objeleri ile birleştirilerek Kurtuluş Savaşı'nın üç cephesi canlandırılmıştır.

Ankara müzeleri bunlardan ibaret değildir. Oyuncak müzesi deyince akla İstanbul'da yakın zamanda açılan müze gelir. Oysa. 1990'de açılan ve 5 bin oyuncağın sergilendiği **Ankara Üniversitesi Oyuncak Müzesi**, ülkemizin ilk oyuncak müzesidir. Türkiye'nin tek doğa müzesi de Ankara'dadır. Balgat semtindeki **MTA Tabiat Tarihi Müzesi**'nde 193 milyon yıl önce Ankara'da yaşadığı sanılan bir mürekkep balığı fosilinden gerçek bir "Aytaşı"na kadar çok farklı objeler görebilirsiniz. Ankara'da bunlardan başka **ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi**, **Havacılık**, **Meteoroloji** gibi daha pek çok özgün müze gezilebilir.

Dünün merkezi Ulus'tan sonra bugünün merkezi Kızılay daha çok işyerlerinin ağırlıkta olduğu bir bölge olmakla birlikte Sakarya ve Yüksel yaya bölgeleri farklı kesimlere hitap eden restoran, kafe ve barlarıyla her zaman kalabalıktır. **Sakarya Caddesi** aynı zamanda, çiçekçiler ile balıkçıların, **Yüksel Caddesi** kitapçıların, biraz daha yukarıda diğer bir yaya bölgesi olan **Olgunlar Sokak** ise ikinci el kitapçıların mekanıdır. Denizsiz Ankara'da balıkçıların bulunması şaşırtıcı olabilir ama daha da şaşırtıcı olanı buralarda günlük balık bulunabilmesidir. Balık sezonunda Karadeniz'den günlük olarak getirilen balıklar burada "canlı canlı" satın alınabilir.

Kızılay'a adını veren tarihi **Kızılay** binası çoktan yıkılmış ve yerinde bir türlü bitirilemeyen bir çarşı inşaatı devam etmektedir ama **Güven Park** ve Ankara'nın simgelerinden **Gökdelen** şimdilik yerini korumaktadır. Kızılay'da bulunan ve bir diğer yaya bölgesi olan **İzmir Caddesi** girişinde yer alan sade bir anıtın önünde duralım. Ankara belki de dünyada en çok kardeş şehri olan bir başkenttir. **Kardeş Şehirler Anıtı** üzerindeki Kabil ve Ulan Bator ile başlayan listede, aralarında Moskova, Havana, Pekin gibi ünlü başkentlerin yer aldığı 30 (bugün için 40'dır) kardeş kentin adı yazılıdır.

Kızılay'dan güneye doğru devam edersek çeşitli kamu binalarının ve bugünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yer aldığı Bakanlıklar semtine geliriz. Bakanlıklar'dan sonra çok sayıda büyükelçilik binasının bulunduğu **Kavaklıdere** ve **Çankaya** semtleri yer alır. Bu bölge aynı zamanda lüks otel ve restoranların bulunduğu Gaziosmanpaşa'nın komşusudur. Başta lüks kafeleriyle **Arjantin ve Filistin caddeleri**, şık mağazalarıyla **Tunalı Hilmi Caddesi** olmak üzere bu bölge, Ankara'nın modern yüzünü yansıtır. Sheraton Oteli ilginç mimarisi ile Ankara fotoğraflarında hemen dikkat çeker. Bu bina aynı zamanda 143 metre yüksekliğiyle Ankara'nın en yüksek binasıdır. Bu fotoğraflarda dikkat çeken diğer bir bina Atakule'dir. Türkiye'nin ilk döner restoranının da bulunduğu 127 metrelik **Atakule**'nin seyir terasından Ankara'nın her tarafına bakabilir ve fotoğraf çekebilirsiniz ama bir yönü hariç. Her nedense adı Çankaya ile neredeyse özdeşleşmiş olan Cumhurbaşkanlığı Konutu'nun fotoğrafının çekilmesi yasaktır. Öte yandan Ayrancı'ya bakışta yoğun yapılaşmanın yarattığı çatı manzarası, Kavaklıdere'ye bakışta büyükelçiliklerin geniş bahçelerinin meydana getirdiği yeşil alanlarla tam bir tezat oluşturur. Büyükelçiliklerin bulunduğu cadde ve sokakların bazıları buldukları ülkelerin veya kentlerin isimlerini taşırlar. Örneğin Fransa Büyükelçiliği'nin Paris, İran Büyükelçiliği'nin Tahran caddelerinde bulunması anlaşılabilir ama ABD büyükelçilik konutunun, ABD'nin anlayamadığı ülkelerin başında gelen İran caddesinde olmasına ne demeli?

Kuzey-Güney yönünde yaptığımız bu gezi boyunca Ankara'nın birçok yerini gördük ama Ankara elbette buralardan ibaret değil. Çankaya'da **Dikmen Vadisi**, Keçiören'de **Şelale** ve artık düzenli seferlerine başlayan **Teleferik**, Gölbaşı'nda çevresi gezinti alanı olarak düzenlenen **Mogan Gölü**, havaalanı çıkışında **Altınpark**, İstanbul çıkışında **Göksu Park**; Ankara'daki diğer bazı gezinti ve dinlenme yerleri olarak not edilebilir.

Anadolu ve dünya mutfaklarının hemen hemen tümünün bulunduğu Ankara'da, Ankara yemekleri bulmak çok kolay değildir. Örneğin, *Ankara Tavası* Denizciler Caddesi'ndeki **Boğaziçi**'nde yenir. Meşhur *Ankara Bozası* ise Ulus'ta **Akman**'da içilir. Ayrıca **Kaleiçi**'nde restore edilen tarihi evlerde *mantıdan bazlama ve gözlemeye* birçok yerel tat gurmeleri bekler. Literatüre Ankara Evi olarak geçen ahşap-kerpiç karışımı iki katlı evlerden iyi korunmuş bir örnek olan **Abidinpaşa Köşkü** (eski valilerden Abidinpaşa'nın konağı) Ankara Kulübü tarafından restore edilerek Ankara manzaralı bir kültür ve sanat evi olarak halka açılmıştır. Bu evlerden sokak ölçeğinde korunmuş olanlar Hacettepe'de Sarıkadın Sokak'ta, Kale civarında Can Sokak'ta, mahalle ölçeğinde korunmuş olanlar ise **Hamamönü**'nde Mehmet Akif Ersoy, İnanlı, Fırın ve Dutlu sokaklarda görülebilir. Bu evlerin kent ölçeğinde korunduğu bir yer olarak sıkça ziyaret edilen **Beypazarı**'nda ise (Ankara'ya 100 km) *tarhana çorbası, güveç, etli sarma ve 80 kat baklava* gibi bazı yöresel yemekler de yenebilir.

Çağdaş kentlerin yazılı olmayan standartları arasında heykel ve anıtlar önemli bir ölçüt kabul edilir. Belediye başkanının talihsiz bir beyanının aksine Ankara, heykel ve anıtları ile çağdaş şehir olmayı hak eder. Ulus meydanındaki **Cumhuriyet**, Zafer meydanındaki **Zafer** veya Güvenpark'taki **Güvenlik** anıtları yabancı heykeltıraşların eserleridir. Türk sanatçıların heykelleri arasında **Mimar Sinan Anıtı**'nın özel bir anlamı vardır. Sinan'ın 356 eserinden sadece biri ayakta olmak üzere ikisi Ankara'dadır ama onun ilk heykeli burada yapılmıştır. Atatürk'ün isteği üzerine Hüseyin Anka tarafından yapılan Mimar Sinan Anıtı, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin bahçesinde yer alır. Çağdaş heykellere iki örnek Kavaklıdere'de görülebilir. Kuşulu Park'ın meydana bakan köşesinde yer alan Muzaffer Ertoran'ın eseri **Ayakta Öpüşenler** adlı soyut figür ile aynı meydanın karşı köşesindeki Metin Yurdanur'un eseri **Su Perilerinin Dansı** Ankara'ya çok yakışan çağdaş örneklerdir.

Ankara aynı zamanda çok önemli bir kültür ve sanat kentidir. 100'den fazla sanat galerisinde her akşam en az birkaç sergi açılışı yapılır. **Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası** ile **Devlet Opera ve Balesi**'nin dört ve **Devlet Tiyatroları**'nın 11 sahnesi, sanatseverler için her gece birbirinden farklı pek çok seçenek sunar. Ankara sanatın olduğu kadar; 4'devlet, 6'sı vakıf üniversitesi, 40 kütüphanesi ve 50 den fazla müzesiyle kültürün de başkentidir. Ankara kültür ve sanat kurumlarıyla olduğu kadar bu yıl 26'sı düzenlenen müzik, 20'si düzenlenen film, 13'sü düzenlenen tiyatro ve 12'si düzenlenen kadın

filmleri festivalleriyle sanatta öne çıkarken şimdilik üç yaşındaki Ankara Kale Festivali önemli bir sosyal proje olarak her yıl biraz daha gelişmektedir.

Son olarak sözü rakamlara bırakalım. Çevre ve Orman Bakanlığı'na bağlı Türkiye genelindeki toplam 40 adet milli park ve 26 adet tabiat parkının birer tanesi (Kızılcahamam ve Çamkoru) ile 104 adet tabiat anıtının ikisi (Nallıhan'daki 750 yıllık Kabaardıç anıt-ağacı ve Asarlık Tepeleri) Ankara'nın ilçelerinde bulunurken; Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun kararlarıyla tescil edilen Türkiye genelindeki 9722 "sit alanı"nın 538'i ve 84830 "tescilli yapı"nın 1874'ü Ankara'da bulunmaktadır.

Kim demiş "Ankara'nın gezilecek, görülecek neresi var" diye, yeter ki gezmek isteyin ve Ankara'ya her gelişinizde, en azından bir gününüzü de buralara ayırın. Her zaman önünden geçtiğiniz yerlerin bu defa içine girin. Ankara'nın tarihi yerlerini, müzelerini gezin, şık kafelerinde veya güzel parklarında dinlenin, dünya çapında bale, konser temsilini izleyin. Ve artık, sadece Ankara'ya değil, kendinize de haksızlık etmeyin...

Gezgin Gözüyle Ankara'nın Çevresinde 7 Gün / 7 Rota Önerisi:

- Yenikent (Evllya Çelebi'nin Ankara'sından Zir), Ayaş, Beypazarı
- Çayırhan (Kuş Cenneti), Sarıyar, Nallıhan (Tescilli tabiat anıtları)
- Gündül (Kaya resimleri), Kızılcahamam (Soğuksu), Çamlıdere (Çamkoru)
- Elmadağ, Çubuk (Karagöl), Akyurt, Kalecik (Roma Kalesi)
- Bala (Beynam, Kesikköprü), Şereflikoçhisar (Tuz Gölü)
- Eymir, Gölbaşı, Haymana (Gavur Kalesi, Hitit Kabartmaları)
- Polatlı Mehmetçik Yolu (Alagöz, Malıköy, Kartaltepe, Duatepe), Gordion